1858. | N°. 46.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG | 8 JUNIJ.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

TURYN, 5 Junij.

De Senaat heeft gisteren het wetsontwerp op de zamenzweringen tegen het leven van vreemde Souvereinen en op de hervorming der regtbanken van gezworenen aangenomen met 55 tegen 50 stemmen. — Te Genua is de redacteur van het dagblad *Italia del popolo* gearresteerd.

WEENEN, 3 Junij.

De beide fransche linieschepen, welke hunne ankers in de haven van Gravosa hadden laten vallen, hebben deze haven weder verlaten, en zijn zuidwaarts gestevend. Onmiddellijk na hun vertrek zijn in genoemde haven 4000 man turksche geregelde troepen aangebragt en ontscheept. Het lijdt geen twijfel, of de fransche scheepsbevelhebbers hebben daarvan kennis gedragen, doch het is niet gebleken, dat van hunne zijde eenige poging is aangewend om het ontschepen dezer troepen te belemmeren, of te verhinderen.

— Wat de zaak van Montenegro betreft, is het nog niet uitgemaakt, of de commissie, aan welke de regeling dezer aangelegenheid zal worden opgedragen, ook het regt van suzereiniteit der Porte zal behooren te onderzoeken. Rusland en Frankrijk zijn daar voor, maar beweeren, dat dit regt alleen kan betreffen dat gedeelte grondgebied, 't welk aan Vorst Daniëlo zoude worden afgestaan, en geenszins het eigenlijk gezegde Montenegro. Engeland en ook Pruisen schijnen meer tot het gevoelen van Oostenrijk over te hellen, 't welk dit regt, ook voor den genoemden Bergstaat, als onbetwistbaar beschouwt.

PARIJS, 3 Junij.

Eergisteren avond ten acht ure heeft H. M. de Koningin der Nederlanden deze hoofdstad langs den oostelijken spoorweg verlaten; Prins Napoleon en Prinses Mathilde vergezelden H. M., welke zich naar Forbach begaf. Aan het stationsgebouw werd de Vorstin ontvangen door den voorzitter van den raad van administratie en door de administrateurs van den spoorweg. Ten ruim acht ure vertrok de Keizerlijke trein onder directie van den heer Hallopeau, exploitatie-chef, die H. M. tot aan de grenzen moest vergezellen.

Ook de Keizerin is eergisteren met den Keizer herwaarts gekomen, om de Koningin der Nederlanden nog vaarwel te zeggen. Des namiddags van dien dag zijn HH. MM. beide naar Fontainebleau teruggekeerd.

— Er zijn steeds geruchten in omloop, betreffende een nieuwen aanslag, waaraan Z. M. ten doel zou hebben gestaan, en welke te Fontainebleau zou zijn ontdekt. In de half officiële kringen wordt alles, wat dienaangaande onder de menigte wordt gebragt, ten nadrukkelijkste tegengesproken, doch niettemin blijft het gerucht levendig, en heeft hetzelve zelfs aanleiding gegeven tot eenige bekommering ter beurze. Het schijnt zeker te zijn, dat de sardinische politie aan de Regering alhier berigt heeft gegeven van het vertrek van zes Italianen, die, naar alle waarschijnlijkheid, met slechte bedoelingen de reis naar Parijs hadden aangenomen, en dat de deswegens verstrekte inlichtingen zoo juist zijn bevonden, dat men van die Italianen twee heeft gevangen genomen, op weg naar deze hoofdstad, en twee in de stad. De beide overige zou men op het spoor zijn.

— Het Gouvernement wil, gelijk men weet, de liefdadige instellingen dringen om hare inkomsten te vermeerderen door verwisseling harer vaste goederen tegen inschrijvingen op het grootboek der fransche staatsschuld. Dit plan ontmoet veel tegenspraak, zoo in dagbladen als bij overheden; doch het Gouvernement heeft daarvan geenszins afgezien. Dagbladen en tijdschriften, welke als zijne organen bekend staan, verklaren dat de maatregel zal doorgezet worden, hoewel met alle omzigtigheid en verschooning, welke de aard der zaak vereischt. Die organen wijzen op de openlijke discussie, welke over deze zaak gevoerd wordt, om te doen zien hoe veel vrijheid in Frankrijk voor betamelijke bespreking van openbare aangelegenheden en voor gemoedelijke tegenkanting tegen de inzigten des Gouvernements bestaat.

— Op het voorbeeld van Engeland, houdt onze Regering zich thans ook ernstig bezig met het in staat van verdediging brengen van de kusten. In de havens zijn verschillende hierop betrekkelijke bevelen gekomen; de oude batterijen worden geïnspecteerd en zullen worden hersteld. Ongetwijfeld geldt het alleen een maatregel van voorzorg, welligt om den vrede te beter te verzekeren.

Van den 4den. Hier ter stede wordt een opstand, welke onder de bevolking van het eiland Candia is uitgebroken, beschouwd als eene gebeurtenis van eenig gewigt, vooral omdat daardoor de toestand van Turkije, welke reeds van eenen zeer bezwarenden aard is, nog veel meer bemoeijelijkt kan worden. Naar hetgeen men thans uit de grieksche dagbladen verneemt, heeft aanleiding tot dezen opstand gegeven, vooreerst de heffing van eene nieuwe belasting, en verder de dwang, welke werd uitgeoefend, ten aanzien van een deel der bevolking, 't welk gedwongen werd om mede te werken tot den aanleg van wegen. Nadat het was gebleken, dat, onder anderen, de bewoners van eenige dorpen, behoorende tot het district van Canea, hadden geweigerd om de belasting op te brengen, waren troepen derwaarts gezonden, die, met geweerschoten ontvangen, tot den terugtogt genoodzaakt waren geworden.

Ten gevolge van deze en dergelijke botsingen hadden de hoofden der opstandelingen, ten getale van 2000 man, den Gouverneur Vely-bassa uitgenoodigd om te onderhandelen, in tegenwoordigheid der europeesche consuls. Zij verlangden vooreerst de vervanging van Vely, en verder, dat aan Candia dezelfde previlegien zouden worden verzekerd, als aan de bevolking van Samos zijn verleend, welk eiland, na den griekschen oorlog onafhankelijk is verklaard onder het suzerein gezag van de Porte. Samos heeft, sedert dien tijd, een eigen gouvernement en vlag. De kaïmakam, die hetzelve bestuurt, moet een christen zijn en tevens van grieksche afkomst. Hij wordt aangewezen door den Senaat, en de Sultan bekrachtigt die keuze.

Naar luid der gewone berigten van 16 Mei vreesde men, dat de opstand van het district van Canea naar andere gewesten zou overslaan, en later ontvangen telegrafische dépêches spreken reeds van vijf nieuwe districten, die in opstand zijn gekomen.

— Brieven uit Napels, van 29 Mei, zeggen dat de Vesuvius in volle uitbarsting is. Zeven nieuwe kraters hebben zich bij de Atrio de Cavallo geopend en de lava steeg tot de plaats op waar de hermitage en het observatorium zijn, om zich daarna in twee stroomen te splitsen, de eene van welke gelukkig door eene borstwering van gestolde lava gestuit wordt, terwijl de andere in de vallei Faraona afdaalt. De aanblik van den vuurspuwenden berg was allerprachtigst. In de Babilicate duurden de schokken van aardbeving intusschen voort, terwijl de vroegere schade nog op verre na niet hersteld is, en het grootste gedeelte der uit hunne woningen verdreven dorpelingen en landlieden nog onder opgeslagen tenten verblijf houdt. Intusschen smeeken deze vrome lieden dat de eerste uit Napels overgemaakte gelden aan het herbouwen van hunne kerken zal geweid worden, naardien zij zich nog eerder het gemis van woningen dan dat van bedehuizen getroosten willen.

Van den 5den. Heden middag te 1½ uur heeft de conferentie wederom eene zitting gehouden. De gevolmagtigde van Oostenrijk bij de regeling der Donauvorstendommen, die bij de eerste zittingen niet tegenwoordig was, is gisteren aangekomen.

LONDEN, 3 Junij.

Onze Regering heeft Longwood op het eiland Sint Helena en het zich daarop bevindende graf van Napoleon I van den tegenwoordigen eigenaar gekocht, met het doel om dit een en ander tot een blijvend geschenk aan Keizer Napoleon en diens erfgenamen te doen strekken.

— De tijdingen uit Indie, per de overlandmail gisteren te Marseille aangebragt, zijn ongunstig. De dood van kapitein Peel en de verdelging van het door den kapitein Legrand aangevoerde corps, worden bevestigd. De Engelschen hebben voor Bareilly alle beschikbare strijdmagt vereenigd, maar de inlanders hebben maatregelen genomen voor een veiligen aftogt. De generaals Rose en Whitelock, alsmede de brigadier Macduff rukten naar Calpie, waar de vijand sterk is, op. De generaal Lugard blijft Kur-Sing vervolgen, doch zonder hem te kunnen bereiken. Overal zijn de troepen uitgeput en aan de grootste ontmoediging ten prooi. De tegenwoordige veldtogt heeft geen enkel resultaat te weeg gebragt. De proclamatie van den Gouverneur-Generaal heeft niet de minste uitwerking gehad op de grondeigenaren in Oude, waar 200,000 opstandelingen onder de wapens zijn, met welke nog geen enkel ernstig gevecht gevoerd is. Overal zetten de Rajah's tot den opstand aan. Het aantal Engelschen, dat in staat is om de vermoeijenissen van een veldtogt door te staan is onvoldoende, om iets van gewigt tegen deze rebellen te ondernemen. De nota van lord Ellenbourough, (waarin de door lord Canning geproclameerde verbeurdverklaring wordt afgekeurd) wordt door bijna alle Engelschen gegispt en als belagchelijk voorgesteld.

— De Oriental-club heeft gisteren avond een schitterend gastmaal gegeven aan sir Archibald Wilson, den overwinnaar van Delhi. Bij die gelegenheid heeft hij onder anderen het volgende omtrent Indie gezegd: De troepen, die ik de eer had gedurende de vier maanden van het ongezondste tijdvak des jaars, aan te voeren, hebben meer ellende te verduren gehad, dan soldaten in een veldtogt welligt immer te voren hadden geleden, en hoewel die troepen dagelijks in getal afnamen, ten gevolge der aanhoudende aanvallen die zij afsloegen en der ziekten waaraan zij blootgesteld waren, bleven zij de grootste onderwerping en moed aan den dag leggen, terwijl het mij moeijelijk viel hen zoolang tegen te houden, tot dat het stormloopen op Delhi eenige kans van welslagen aanbood. Een der trekken, waardoor hun karakter zich onderscheidde, en die u een bewijs zal geven van hun heldenmoed en edele gevoelens, is, dat die troepen, toen zij Delhi binnenrukten, in den roes der overwinning, geene enkele vrouw of kind mishandeld hebben. Hetzelfde kan ik zeggen van de inlandsche soldaten, die onder mijne bevelen stonden. De dagbladen en verscheidene leden van het Parlement waren zeker verkeerd ingelicht, toen zij integendeel beweerd en verklaard hebben, dat bij die gelegenheid vrouwen lafhartiglijk vermoord zijn. Op de meest plegtige wijze moet ik dit tegenspreken; ik kan hier als ooggetuige spreken, buitendien heb ik mij de naauwkeurigste inlichtingen omtrent alles verschaft."

— Volgens schrijven van den heer Russell, den correspondent van den *Times* in Indie, had de thermometer van Fahrenheit den 5 April te Lucknow reeds de verbazende hoogte van 108 graden in de schaduw bereikt. Genoemde heer acht een veldtogt in die gewesten, in het jaargetijde als de hitte en de drooge winden heerschende zijn, hoogst bezwaarlijk, zoo niet onmogelijk. Hij schrijft dienaangaande nog het volgende: „Laten zij, die zich een denkbeeld vormen willen van wat de drooge winden hier zijn zich op een der heetste dagen naar eene onzer in volle werking zijnde engelsche ijzersmelterijen begeven, en tegenover het vuur gaan staan, als de deur van het fornuis opengaat. Maar, als zij bij dezen eersten indruk de uitwasemingen niet voegen kunnen, welke gedurende de hondsdagen uit de keukens in het Strand te Londen ontsnappen, zullen zij slechts een flaauwen indruk hebben van den hinderlijken aard des winds, die, na over de brandende zandvlakten heengegaan te zijn, welke met allerlei rottende overblijfselen zijn bedekt, wolken doet opstijgen, die met gepulveriseerde dierlijke stoffen zijn bewangerd en op de omliggende steden nederdalen. Deze wolken zijn niet zelden zoo digt, dat zij de zonnestralen beletten door te breken en bedekken alles wat in de tenten is met eene dikke korst."

— In eenen brief van den heer Russell uit Lucknow van 5 Mei aan den *Times*, wordt de waarde van hetgeen tot dus ver in Lucknow is buit gemaakt, op 600,000 pond sterling begroot, behalve de schatten, waarvan de officieren en soldaten zich hebben meester gemaakt. De eersten zouden in het bezit zijn van een aantal kostbare juweelen, en menig soldaat heeft een paar duizend p. s. bijeengegaard en wenscht nu reeds niets liever dan dat vermogen in rust te verteren. Dit verlangen naar rust, schrijft de genoemde berigtgever, dreigt tot neerslagtigheid te zullen overslaan, terwijl andere regementen, die toevallig niets konden buit maken, voortdurend van nieuwe veroveringen van steden droomen.

— De stoombootmaatschappij, welke den *Leviathan* heeft doen bouwen, heeft dezer dagen besloten de voor het voltooijen van dat vaartuig vereischte som van £ 220,000 op te nemen en het schip in geregelde vaart tusschen Engeland in Noord-Amerika te brengen.

— Den 22 Februarij dezes jaars is door de kapt. Cubins, op zijne reis van Liverpool naar Port Philips, een archipel ontdekt, van wiens bestaan tot dusverre niets bekend was. De eilandgroep ligt op 52° 40/ zuiderbreedte en 75° oosterlengte, en hare ontdekking is van het grootste gewigt voor de zeevarenden, die op hunne togten naar Nieuw-Holland den gewonen weg in den Zuid-Atlantischen Oceaan volgen.

Van den 5den. Gisteren avond hebben de ministers in het Parlement de geruchten gelogenstraft, volgens welke in Indie de verstandhouding tusschen lord Canning en sir Colin Campbell, veel te wenschen zou overlaten. Voorts werd aan de vertegenwoordigers kennis gegeven, dat lord Elgin met de uitgebreidste volmagt is voorzien om met China een verdrag te sluiten; en dat de redenen waarom hij noordwaarts is vertrokken aan de Regering nog niet zijn medegedeeld. — 70 schepen met 10,000 man bevinden zich thans in de zeeën van het Oosten. Er bestaat voornemen zoo spoedig mogelijk die magt te verminderen. — De britsche gezaghebbers hebben in last gekregen zich inschikkelijk te toonen met betrekking tot de door de amerikaansche schepen te geven waarborgen. — Yeh is nog te Calcutta en zal niet naar Engeland worden gebragt.

BRUSSEL, 3 Junij.

Maandag avond heeft op den spoorweg van Mons een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad. Ten half acht ure was een trein van Mons vertrokken. Te Bacquegnies had de trein zijne grootste snelheid bereikt, toen hij twee wagons met cokes ontmoette, die bij het volgende station waren losgeraakt, en de helling die de weg daar heeft, afliepen. De schok was verschrikkelijk. De locomotief sprong boven op de beide wagons; de twee rijtuigen, die haar volgden, werden verbrijzeld en het derde gebroken. Men stelle zich de grootte der ramp voor! Toen men de slagtoffers hulp wilde toebrengen vond men 9 lijken en 35 gekwetsten, waaronder eenigen zoo zwaar, dat men aan hun behoud wanhoopt. De machinist heeft geen letsel bekomen. Een trein met paarden bespannen bragt des avonds de dooden en gekwetsten te Mons aan.

Het *Journal de Charleroi* meldt heden, dat het aantal omgekomen passagiers met 14 vermeerderd is, zoodat het thans 21 bedraagt, terwijl niet minder dan 52 personen, de ligtgewonden medegerekend, gekwetst zijn.

Uit eene goede bron verneemt men, dat door den procureur-generaal een onderzoek naar de oorzaak van het ongeluk is ingesteld.

's GRAVENHAGE, 4 Junij.

H. M. de Koningin is heden middag met HD. zoon, Prins Alexander, alhier teruggekeerd. Z. K. H. de Prins van Oranje bevond zich aan het station van den Hollandschen Spoorweg om H. M. te verwelkomen. H. M. heeft zich onmiddellijk naar het paleis *Het Huis ten Bosch* begeven.

— Uit het verslag van den minister van binnenlandsche zaken, nopens den staat der lagere scholen voor 1856, bij de Staten-Generaal ingediend, trekt het volgende de aandacht:

De kweekschool (voor onderwijzers) aan de bijzondere school der eerste klasse op den Klokkenberg te Nijmegen, telde 20 kweekelingen. De examens door de kweekelingen afgelegd, bevestigen de goede verwachting, die men daarvan koesterde. Het onderwijs wordt doelmatig en deugdelijk genoemd en de kweekelingen hebben ruimen tijd tot eigen studie.

„Ten aanzien der Rijks-kweekschool voor schoolonderwijzers te Haarlem, kan weder een gunstig getuigenis worden gegeven. De bloei, waarvan in het vorig verslag melding is gemaakt, bleef voortduren. (Dit bestond daarin, dat de geheel verloopene leerschool, welke aan de kweekschool verbonden is, goed bezet is, en dat er aan alle aanvragen, om als kweekeling geplaatst te worden, niet kon worden voldaan) Even als ten vorigen jare kon ook nu aan al de aanvragen om plaatsing niet worden voldaan, en de kweekelingen, die de inrigting verlieten, gaven over het algemeen alle reden van tevredenheid over hunne vorderingen.

De kweekschool voor onderwijzers te Groningen verkeerde in een bloeijende toestand; zij telde 23 kweekelingen, waarvan 8 kosteloos, 7 betalende en 4 buitengewone, terwijl nog 4 jonge lieden van het platteland der provincie Groningen door eene toelage in staat worden gesteld, om de school gedurende een jaar te bezoeken. Het onderwijs aan de kweekelingen werd, behalve door den hoofdonderwijzer, nog door verschillende andere personen gegeven, ook in de toonkunst, tuinbouw, natuurkunde, wiskunde, vormleer, wiskundige aardrijksbeschrijving, gymnastiek enz.

Voor de practische vorming was er gelegenheid in de kweekschool zelve en in eenige andere scholen in de stad. Bovendien werd aan deze inrigting in de morgenlessen en hulplessen voor kweekelingen en ondermeesters in en buiten de stad gelegenheid gegeven om nuttig onderwijs te ontvangen. Van deze maakten 29 jongelingen gebruik, waaronder 13 van het platteland, die dikwijls uren ver moesten reisen, om het onderwijs te kunnen bijwonen."

Het verslag voor de rijkskweekschool te Haarlem, die aan het Rijk jaarlijks ongeveer f 10,000 kost, is dus geheel onvolledig; dat van Nijmegen, welke van provincie noch van het Rijk ondersteuning geniet, volledig, en dat van Groningen, welke van de provincie eene aanmerkelijke, en van het Rijk geringe ondersteuning geniet, vrij volledig en in bijzonderheden afdalende.

— Namens de Maleijers, laatstelijk bij arrest van het Hof in Gelderland veroordeeld, welk vonnis is bevestigd door den Hoogen Raad, is door hunne verdedigers, tot gratie aan dig?rs een adresden Koning ingediend.

HARLINGEN, 6 Junij.

Onder nadere goedkeuring van Gedeputeerde Staten werden, in de vergadering van den Gemeente-raad, op donderdag den 3 dezer, de tractementen voor de onderwijzers en onderwijzeressen der lagere en middelbare scholen alhier, vastgesteld, t. w.: voor dien der burgerschool f 1000, 2de tusschenschool f 1100, 1ste tusschenschool f 900, benevens f 175 ieder, voor gemis van vrije woning, voor dien der middelbare school voor jongens f 1450, benevens f 200 voor gemis van vrije woning en voor de onderwijzeresse in de middelbare school voor meisjes f 740 benevens f 150 voor gemis van vrije woning.

De belanghebbenden zullen zich dus misschien spoedig mogen verheugen, dat dit gedeelte der nieuwe wet op het onderwijs weldra in werking zal komen.

— Gisteren namiddag ontstond ook hier, tot tweemalen toe, plotseling een hevigen wind, veroorzaakt, door uit zee opkomende windhoozen. Ofschoon het zich telkens liet aanzien, dat er groote schade aan de vele molens en fabrieken om en bij de stad, zoude worden toegebragt, is die echter niet noemenswaardig geweest.

— Wij vernemen, dat de werkzaamheden voor het bergen der lading van het op de reede van Terschelling gezonken schip *Lutine*, onder toezigt van den gecontracteerden berger, den heer Louis Taurel, zijn hervat en dat op 1 Junij 5 en op 2 dito 8 zilveren baren zijn aan wal gebragt, ter waarde van ongeveer f 34,000. Den 3den zijn nog aan wal gebragt 17 gouden en 20 zilveren baren. Het is voor de eerste maal, sedert 1801, dat staven uit het wrak zijn opgehaald

LEEUWARDEN, 7 Junij.

Ter aanvulling van de in ons vorig no. voorkomende wederlegging van het artikel uit het *Nieuws- en Advertentie-blad van Zeeuwsvlaanderen* tegen een vroeger berigt van ons, omtrent de vele zieken onder de uit Zeeland aangekomen troepen, worden wij nog verzocht mede te deelen, dat het overgroot getal zieken behoorde tot de zoogenaamde *oude* soldaten, die *allen* steeds van kapotjassen zijn voorzien; dat van de miliciens, ten getale van 317 man, zich op dit oogenblik slechts 32, op een geheel getal van 114 zielen, in de infirmerie bevinden, en dat van dit laatste getal slechts 15 gedurende de reis herwaarts geene kapotjassen hadden. Van de troepen voorts, die te Neuzen in garnizoen hebben gelegen, zijn er van de *oude* soldaten zelfs sommigen geweest, die 8 à 9 maal gedurende hun éénjarig verblijf aldaar naar de ziekenzaal moesten worden vervoerd, en meer dan eens is het gebeurd, dat zij, de infirmerie verlatende, nog vóór de eenige minuten afgelegen kazerne te hebben bereikt, op nieuw door de koorts werden bevangen.

— Z. M heeft goedgevonden aan den minister van staat H. F. C. baron Forstner van Dambenoy, laatst minister van oorlog, een pensioen te verleenen van f 4000.

— De algemeene vergadering der Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank zal dit jaar gehouden worden te Haarlem, op donderdag en vrijdag 8 en 9 julij e. k.

— Naar men verneemt hebben de graaf du Hamel en zijne deelgenooten te Parijs bepaaldelijk afgezien van de door hen gevraagde concessie voor den aanleg van spoorwegen hier te lande en hebben zij hunne aanvrage daartoe gedaan ingetrokken.

De Algemeene Synodale Commissie is den 27 Mei ll. gesloten, nadat zij in de jongste dagen zich nog aan de behandeling van onderscheiden belangrijke onderwerpen had toegewijd. Hiertoe behoorde niet alleen een ontwerp van een herzien reglement voor het hulppredikerschap, dat door haar finaal gearresteerd werd, maar ook de aangelegenheid van het godsdienstig onderwijs, waaraan zij hare ernstige aandacht wijdde, terwijl zij met gelijke belangstelling de middelen overwoog die tot bevordering van de wezenlijke belangen der gemeente kunnen verstrekken Naar het verlangen der laatstgehouden Synode ontwierp zij verder een verslag van den inwendigen staat der Kerk, om in de eerstvolgende Synode ter tafel te worden gebragt. Door de daartoe bestaande sub-commissie werd zij nog in staat gesteld, om aan de hooge kerkvergadering eene vrij volledige verzameling van kerkgezangen voor een nieuwen bundel over te leggen. Voorts kwam zij tot eene definitive regeling der voordragten tot subsidie voor noodlijdende kerken, — beschikte wegens een aantal adressen van kerkeraden, verzoeken behelzende, om de vergunning, in art. 15 van het Synodaal reglement voor de diaconien bedoeld, en trachtte de regelmatige werking van het reglement naar vermogen te bevorderen. De behandeling der voorkomende zaken, welke spoed vereischten, is opgedragen aan drie leden, de heeren: Boers, Junius en Feith, met den secretaris.

— Men verneemt — dus wordt uit Leijden aan de *Utr. Ct.* gemeld — dat in een aantal Hervormde gemeenten adressen worden geteekend, door gemeenteleden zoo wel van de liberale als van de regtzinnige rigting, waarbij de Synode van de Nederduitsche Hervormde kerk ernstig en nadrukkelijk wordt herinnerd aan haar pligt om het kiesstelsel tot benoeming van ouderlingen en diakenen zóó te regelen, dat de gemeenten niet langer van het haar in 1851 toegekend regt verstoken blijven.

Harlingen, 4 Junij. Gisteren avond is door den breeden kerkerraad, uit het vroeger vermelde twaalftal, 't navolgend alphabetisch zestal geformeerd: dd. M. D. Deeleman, te Brielle; I. W. P. Feith, te Heino; F. van Griethuijzen, te Waddingsveen; B. ter Haar Bz., te Delden; J. M. Kolff, te Oudewater, en J. C. Tol, te Meppel.

— Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. B. J. Ovink, als benoemd tot predikant in Oost-Indie, heeft de kerkeraad der Hervormde gemeente te Hindeloopen, tot predikant beroepen den kandidaat J. W. Snoeck, van Cuyk.

— Ds. D. Slothouwer, predikant te Kuine, heeft het beroep naar de Herv. gemeente te Franeker, aangenomen.

— Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Balk is geformeerd het volgend drietal van predikanten: dd. A. P. A. du Cloux, te 's Greveldnin Capelle; H Timmer Westeroueu van Meeteren, te Heemse, en P. A. van Toorenebergen, te Barnveld.

— De Doopsgezinde gemeente te Warga heeft aan den predikant F. J. Klaasens te Noordbroek c. a. het beroep aangeboden, hetwelk door dezen, tot hare blijdschap, is aangenomen.

— De eerw. heer Johannes van Santen, aartsbisschop van Utrecht, der oud-bisschoppelijke klerezy, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, is in den hoogen ouderdom van ruim 85 jaren te Utrecht overleden.

Tot hoofdonderwijzer te Lutkewierum is benoemd K. Brouwer, hulponderwijzer te St. Jacobi-Parochie, en tot hoofdonderwijzer te Beetgum, P. van der Maen, hoofdonderwijzer te Baijum.

— Door het Ned. Onderwijzers Genootschap zijn de volgende prijsvragen uitgeschreven, waarop het antwoord vóór 1 Januarij 1859 franco moet worden ingezonden: 1°. een handboek voor aankomende onderwijzers, waarin de kennis der natuur in zoodanigen omvang en op die wijze wordt behandeld, als voor hen van len examen als hulp en hoofdonderwijzer wordt vereischt; premie f 200 — 2°. een leesboek over de voornaamste voorwerpen uit de drie rijken der natuur, bestaande uit drie afzonderlijk uit te geven stukjes, waarvan het eerste bestemd is voor mingevorderden, tamelijk bedreven in het werktuigelijk lezen, het tweede voor de middelste en het derde voor de hoogste klasse der lagere volksschool; premie f 100. — 3°. een leerboek over de natuur, beweeg- en werktuigkunde, verdeeld in drie afzonderlijk uit te geven stukjes, waarvan één voor de middelste en twee voor de hoogste klasse der lagere volksschool; premie f 200. — En 4°. eene eenigzins volledige, aan de eischen des tijds voldoende, met den tegenwoordigen stand van het lager onderwijs overeenkomende handleiding voor den onderwijzer, om de vormleer in de openbare volksschool te onderwijzen; premie f 100.

235ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde klasse.

12de trekk Nos. 11947, 11495, 14344, 1513 en 13102, ieder een prijs van f 1000. No 12441, een prijs van f 5000. — 13de trekk. Geene. — 14de trekk. Nos. 7240, 14076, 10366 en 12188, ieder een prijs van f 1000. — 15de trekk. No. 18224, een prijs van f 10,000 en premie van f 30,000. — 16de trekk. No. 17344, eene premie van f 3000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 7 Junij.

Volgens de uit New-York ontvangen tijdingen, loopende tot den 27 Mei, was weder het berigt van nieuwe onderzoekingen van schepen, varende onder de Noord-Amerikaansche vlag, door de engelsche kruizers, bekend geworden, waardoor de bestaande spanning was toegenomen. Op nieuwe uitrustingen van amerikaansche oorlogsschepen, op uitgebreide schaal, werd dien tengevolge aangedrongen.

AMSTERDAM, 7 Junij.

Nederland W. Schuld	2½	pCt.	63$\frac{13}{16}$		Rusland Obl. H. & C° $\frac{1798}{1816}$	5	pCt.	105¾
Dito Dito	3	„	76⅞		Dito „ Dito $\frac{1828}{1829}$	5	„	103¾
Dito Dito	4	„	97⅞		Dito „ Dito	4	„	87$\frac{1}{16}$
Dito Amort.Sijnd.	3½	„			Dito „ S. & C° 5Serie	5	„	
Dito Hand-Maats.	4½	„	141⅛		Dito „ Dito 6 „	5	„	101⅛
Spanje Obligatien	1⅛	„	26$\frac{9}{16}$		Dito „ Dito	4	„	87
Dito Dito	3	„	44		Oostenrijk Metaliek	5	„	75⅛
Dito Binnenl. 6/m.	3	„	37⅞		Dito Nationale	5	„	76
Portugal Obligatien	3	„	46		Dito bet. Amst.	5	„	86⅛
Dito Dito (1856)	3	„	44⅞		Dito	2½	„	38¾

WEENEN, 7 Junij. Metalliek 5 pCt. 82½, Dito Nationale 5 pCt. 83 — Wissel op Londen 10.10. — Zilver 4¾.

LONDEN, 7 Junij. Consols 95⅝. — Tarwe 1/6 en Haver 1/ lager. — Raapolie 45/6. Lijnolie 33/. — Boter (friesche) 84/, (groninger) 66/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 3662 runderen, 239 kalveren en 23,850 schapen, die allen lager in prijs waren.

Van New-York zijn wederom 390,410 dollars aangebragt. Den 27 Mei was het geld aldaar aan de markt ruim, doch met meer vraag; de fondsenmarkt onveranderd; Wissel op Londen 9½. Katoen was flaauw.

AMSTERDAM, 7 Junij. Tarwe vast, Rogge f 3 hooger. — Koolzaad op 9 vat op het najaar 85½ p. v. — Raapolie, vliegend f 45¾, op het najaar f 47¾. Lijnolie, vliegend f 35½, op het najaar f 37.

LEEUWARDEN, 4 Junij. Boter f 35. Aanvoer 1135 ¼, 361 ⅛ en 123 $\frac{1}{16}$ vaten. Kaas f 13 à f 21. Aanvoer 4344 Ned. pond. Veemarkt. 659 runderen: 66 vette Koeijen f 95 à f 320, 242 melke f 50 à f 130, 92 vare f 48 à f 110, 87 Vaarsen f 45 à f 115, 58 Pinken f 20 à f 48, 13 Ossen f 75 à f 330, 14 Stieren f 22 à f 130, 87 vette Kalveren f 7 à f 52; 362 Varkens: 39 vette f 45 à f 74, 88 magere f 14 à f 58, 235 magere Biggen f 2 à f 13; 1707 Schapen: 685 vette f 11 à f 28, 125 magere f 6 à f 13, 330 melke f 5 à f 12, 12 Rammen f 5 à f 14, 455 Lammeren f 2 à f 5, benevens 5 Werkpaarden f 20 à f 130. De handel in vette Koeijen en Ossen, vette Kalveren en vette Schapen ging vlug van de hand; overigens was alles traag afgaande.

GRONINGEN, 4 Junij. Tarwe prijshoudend, Rogge 10 ct. lager, Boekweit tot vorige prijzen moeijelijk te plaatsen, Garst genoegzaam zonder handel, dikke Haver 10 ct. lager, voer in een doen, Boonen niet driftiger, Gort stil. — Koolzaad zonder handel. — Raapolie f 44.

DRAGTEN, 3 Junij. Boter f 34. Aanvoer 34 ¼, 54 ⅛ en 1 $\frac{1}{16}$ vaten.

HEDEN DINGSDAG 8 JUNIJ 1858,

verkiezing van een Lid

voor de 2de Kamer der Staten-Generaal.

De Vereeniging „*BURGERPLIGT*" te Leeuwarden, bestaande uit een groot aantal Kiezers, heeft bij de stemming van een Lid der 2de Kamer Staten-Generaal, op Dingsdag den 8 Junij 1858, hare keuze gevestigd op den Heer

JOUWERT ANDREAE te *Leeuwarden*,

Kapitein-Luitenant ter Zee,

en verzoekt beleefdelijk de overige Kiezers zich met deze keuze te vereenigen.

Tot aanbeveling van den door ons gestelden KANDIDAAT kan dienen, dat hij, van een dertigjarigen diensttijd, vele jaren in onze Oost- en West-Indische Bezittingen doorbragt, in verschillende zeer belangrijke Commissien gebezigd werd; deze met moed, beleid en trouw volbragt en daarna in den krachtvollen leeftijd van 46 jaren in het Vaderland is terug gekeerd.

Art. 91 van de Grondwet bepaalt, dat: „*Militairen in werkelijke dienst, bij de aanvaarding van het Lidmaatschap van een dier beide Kamers, van REGTSWEGE* op non-activiteit *gesteld worden en* buiten betrekking blijven *zoo lang hun lidmaatschap duurt*," zoodat tegen de verkiezing van genoemden Kandidaat *hoegenaamd geen* bezwaar bestaat.

KIEZERS! WAAKT! Ziet uit eigen oogen. Laat U niet misleiden door kwade trouw of onverschoonbare onkunde van Couranten Schrijvers!

TWEEDE KAMER.

De Vereenigingen van liberale Kiezers op het *Bildt*, te *Leeuwarden* en te *Bergum*, de Regering in hare constitutionnele rigting wenschende te steunen, blijven bij de *gewone tweejaarlijksche* stemming van Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, **op *HEDEN 8 JUNIJ***, ter Herbenoeming aanbevelen,

den Heer Dr. W. H. IDZERDA, aftredend Lid.

Zij maken de Kiezers opmerkzaam op het groote gewigt eener getrouwe opkomst, vóóral bij deze stemming *voor het gewone vierjarig tijdvak*, opdat het voordeel, onlangs bij de buitengewone stemming verworven, duurzaam blijve behouden.

Leeuwarden, den 4 Junij 1858. *De Secretaris van het Centrale Comité der Vereenigingen voornoemd*, E. P. BRUNGER.

Verscheidene Kiezers, gelezen hebbende eene advertentie tot aanbeveling van den Heer Jouwert Andreæ, Kapitein-Luitenant ter Zee, als Candidaat tot Lid voor de Tweede Kamer, kunnen zich in geenen deele vereenigen met bovengemelde Candidatuur, een Zee-officier, welke jaren buitenlands is geweest, en thans tot herstel zijner gezondheid in *Friesland* terug is gekeerd, en dus met de behoeften van den Staat weinig bekend is, maar zijn voornemens te benoemen een man, die tijd en wil ten beste heeft en tevens geheel onafhankelijk is; daarom bevelen zij met het volste vertrouwen aan:

Dr. W. H. IDZERDA, te *Akkrum.*

HET IS HEDEN DE DAG

waarop het moet blijken of de Kiezers den weg van bedaarden vooruitgang, welke ook die der tegenwoordige Regering is, willen volgen dan of zij — onder den invloed van een handvol zoogenaamde „grooten", die, behoudens enkele uitzonderingen, niets dan hun eigen belang beoogen — dat pad verlaten, en daardoor medewerken willen aan de „uitwissching der laatste sporen van den heilloozen (!) invloed van 1848".

Wanneer de Kiezers in de onderscheidene districten van Friesland **HEDEN** getrouw ter stembus komen, dan twijfelen wij geen oogenblik aan de zegepraal der beginselen van de Liberalen of Constitutionelen, die worden voorgestaan door mannen als HUGENHOLTZ, JONGSTRA en IDZERDA. Het is ten behoeve van den laatste, voorgesteld in het Hoofd Kiesdistrict *Leeuwarden*, en onlangs met zoo groote meerderheid als Lid der TWEEDE KAMER gekozen, dat wij deze regelen schrijven, daar er om hem te doen vallen geene middelen hoe ook genaamd worden ontzien, ofschoon daaronder zoodanige zijn, die, naar ons inzien, om hunne walgingwekkende laagheid niet anders dan *nadeelig* voor den Kandidaat van de in het donkerschuilende vereeniging ***Burgerpligt*** hunnen wezen. Wij bedoelen een artikel, voorkomende in het jongste nommer van het bier ter stede, bij den Boekverkooper Meursinge, uitgegeven blaadje, genaamd *het Friesch Weekblad.*

Kiezers van Leeuwarden! het zal, door de weinige verspreiding dier Courant, u welligt eenige moeite kosten, doch wij bidden u, doet uw best dat nommer onder uwe oogen te krijgen, vóór gij ter stembus gaat, en wij houden ons verzekerd, dat gij geene partij zult willen ondersteunen, wier Hoofdleider — hij moge zich achter het woord „ingezonden" verschuilen — niet schroomt een man, dien hij vooraf zegt niet te kennen, het vuilste slijk met volle handen naar het hoofd te werpen. Ja, tegenstanders, der liberale beginselen, die ook de onze zijn, van het meerendeel uwer houden wij ons overtuigd, dat, al hadt gij reeds op uw briefje den naam van Jouwert Andreæ geschreven, gij daarvoor, na de lezing van het bewuste artikel, in de plaats zult stellen

Dr. W. H. IDZERDA,

Fabrijkant te Akkrum, aftredend Lid,

dien wij om zijne wetenschappelijke en practische kennis van Handel en Nijverheid, en niet minder om zijne *onafhankelijke* positie in de Maatschappij, onzen Mede-kiezers ernstig aanbevelen.

Eenige Kiezers uit den Handelstand te Leeuwarden.

De Ondergeteekenden, belangstellende om bij de aanstaande Verkiezing van een Lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal eenen afgevaardigde te benoemen, die grondige kennis van den tegenwoordigen toestand der Marine en Koloniën bezit, bevelen aan hunne medekiezers in het hoofdkiesdistrict Dockum, met het meeste vertrouwen als zoodanig aan:

Den Heer JOUWERT ANDREÆ, *Kapitein Luitenant ter Zee.*

den 3 Junij 1858.

SIXMA VAN HEEMSTRA.
BOLMAN.
S. WITTEVEEN.

BEHOUDT HET GOEDE.

Door de Staatkundige Vereeniging „***Behoudt het Goede***", te *Heerenveen*, wordt tot Lid van de 2de Kamer der Staten-Generaal bij de aanstaande verkiezingen op 8 Junij 1858 aanbevolen:

Jhr. W. H. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, te Oldeboorn.

Namens het Bestuur dier Vereeniging,
M. VAN HELOMA.
W. A. EVERTSZ.
J. B. OOSTING.

GEOCTROOIJEERD VEER EN SCHIP

Bakkeveen, Haulerwijk, Leeuwarden etc.

De Notarissen A. T. HAAGSMA te Leeuwarden en E. J. ATTEMA te Dragten zullen, *met wijziging van het vroeger daaromtrent geadverteerde*, **alsnu** op Zaturdagen den 19 Junij 1858, provisioneel, en 3 Julij daaraanvolgende, finaal, telkens des avonds 7 uur, in het Wapen van Smallingerland bij Lammert de Jong te Dragten, verkoopen:

Het zeer voordeelig en rentegevend GEOCTROOIJEERDE VEER van *Haulerwijk, Bakkeveen, Siegerswolde* en *Ureterp* naar *Dragten*, en van *Haulerwijk, Bakkeveen, Siegerswolde* en *Ureterp* naar *Leeuwarden* en terug, met het thans in dat Veer gebruikt wordende SCHIP, genaamd *Zeldenrust*, groot 22 ton, met bijbehoorenden **Inventaris**, waaraan is verbonden, **vrijdom van tollen**; een en ander bij J. H. Reitsma als huurder in gebruik; wordende geveild, behoudens regt van zamenvoeging, in 2 helften.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ te Langweer gedenkt, op Donderdag den 10 Junij 1858, des voordemiddags ten 10 ure, ten huize van Willem Jacobs Dijkstra te Lemmer, bij boelgoed, in het openbaar, tegen gereede betaling, te verkoopen:

MANUFACTUREN, bestaande in: eene partij Duffel, Bokkebaai, Garen, Band, Broeken en zoo voort, benevens eenig PORCELEIN.

BOELGOED TE DRONRIJP.

De Notaris BRANDSMA te Dronrijp zal, op aanstaanden Donderdag, des namiddags ten 1 ure, ten sterfhuize van Riemkje Bruinzwart, in 't Gasthuis aldaar hebbende gewoond, tegen gereede betaling verkoopen:

Eenig HUISMOBILIA, waaronder: 1 Bed met Peul, Kussens, Dekens en Lakens, 1 Chiffonnière, 1 Schuiftafel, 1 vierkante Tafel, 2 Ladetafels, eenige Stoelen, 1 Spiegel, Kleeden, 1 koperen Doofketel, Matten, Tobben, Emmers; voorts **Lijf- en Kleederdragt, Linnen** en **Wollen Stoffen** en hetgeen ten dage des verkoops meer ten voorschijn zal worden gebragt.

BOEREBOELGOED TE KOLDERWOLDE.

Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, ten verzoeke van den Heer K. ALTHUISIUS te Stavoren, op den 11 Junij 1858, 's morgens 10 uur, ten huize van Siebren L. de Vlugt te Kolderwolde, bij boelgoed, op vijf maanden crediet, verkoopen: 10 melke en kalve Koeijen, 4 Hokkelingen, 1 bruin Merriepaard, 1 Varken, 1 Kalf, 1 Karn, 1 Kaaspers met Steen, Kaasvat en Tobke, 2 Molkenvaten, 18 houten Aden, 4 dito Emmers, 2 Hooiwagens, 1 Kaasketel, Griepen, Harken, Vorken en zoo voort; 3 Tonnen, 1 Jouster Spinde, 6 Stoelen, 1 Bed met toebehooren, 1 koperen Handketel en hetgeen meerder zal worden aangeboden.

HOUTVEILING BIJ DE GAZ-FABRIJK TE LEEUWARDEN.

De Notaris P. BOLTJES te Grouw zal, op Vrijdag 11 Junij 1858, des morgens 10 uur, ten huize van F. Boermans, Logementhouder te Leeuwarden, tegen gereede betaling, verkoopen: Eene groote partij VUREN PLANKEN, van 47, 51 tot 68 palmen lengte en verschillende zwaarte, waaronder p. m. 200 stuks extra gladde 37 streeps; voorts beste ACHTERPLANKEN, SCHALEN enz.

VERKOOPING VAN EEN' WATERMOLEN.

De Notaris A. ALMA te Bergum zal op Dingsdag den 15 Junij 1858, te 4 ure na den middag, in de Herberg van Harmanus Inia, aan den Straatweg onder Rijperkerk, presenteren te verkoopen:

Een' hechten WATERMOLEN van 11,248 el (38 voet) vlugt, staande op het Buitengoed *Vijversburg* onder Rijperkerk, aan het water, zeer geschikt om te worden vervoerd, met nieuwe katoenen zeilen en verder toebehooren; te bezigtigen 's daags vóór en op den verkoopdag, en te vervoeren vóór 27 Junij.

HUIZEN TE SNEEK.

De Notaris JORRITSMA zal publiek veilen:

a. Ten verzoeke van Mr. H. HIDDINGA, Procureur:

Eene ruime en groote HUIZINGE met uitgestrekt **Erf** en hecht ACHTERGEBOUW, „*de Zon*" genaamd, staande en aangenaam gelegen even buiten de voormalige Noorderpoort te Sneek; bij diversen in gebruik.

In 2 perceelen met regt van zamenvoeging.

b. Ten verzoeke van den Heer HAAGSMA, Notaris aldaar:

Eene naast en aan het vorige perceel staande HUIZINGE en SLAGTERIJ met daarachter gelegen grooten en vruchtbaren **Tuin**; in huur bij J. Grondsma.

Te veilen als boven in 2 perceelen. — Aanvaarding van alles 12 Mei 1859.

Wie gading maakt, kome Donderdag 17 Junij a. s., 's avonds 7 uur, in het Logement *de Stad Munster* te Sneek, ter provisionele verkoop.

Verkoop van Manufacturen.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal, op Woensdag den 9 Junij 1858, des voormiddags 10 uur, ten huize van J. Swildens in het Friesch Koffijhuis op den Wirdumerdijk aldaar, verkoopen: Eene partij MANUFACTUREN, bestaande hoofdzakelijk in: Zijde voor Japonnen, Woljaponnen, Robes à Volants, Poil de Chèvres, Fluweelen, Linten, Franjes, Vesten, Dassen enz. — Te bezigtigen *heden* Dingsdag den 8 Junij, des voormiddags van 10 tot 2 en des namiddags van 3 tot 7 uur.

VERKOOP VAN TWEE SNIKSCHEPEN

en eene groote HOUTPRAAM.

R. DE HAAN Sz., Deurwaarder te Leeuwarden, zal, op Donderdag den tienden Junij aanstaande, 's namiddags te vijf uur, ten huize van A. Nijdam, in de Oude Aardappelbeurs, op den hoek van het Noordvliet te Leeuwarden, bij strijk- en verbooggeld aan de meestbiedenden verkoopen:

Twee goed onderhouden snelzeilende **overdekte** SNIKSCHEPEN, groot 8 en 9 tonnen, met Zeil en Treil, Boom en Haken, alles volgens Inventaris; mitsgaders eene uitmuntend zwaar getimmerde HOUTPRAAM.

Zoo als deze Vaartuigen op den dag van den verkoop ter bezigtiging zullen liggen in het Vliet vóór de verkoopplaats.

VEILING VAN BEKANT ZWAAR EIKEN ZAAGHOUT.

R. DE HAAN Sz., Deurwaarder te Leeuwarden, zal, mede ten verzoeke van IJ. SPAANSTRA aldaar, op Donderdag den 17 Junij aanstaande, 's voormiddags te 9½ ure, ten huize van den Kastelein F. Boermans te Leeuwarden, tegen gereede betaling, verkoopen: Eene aanzienlijke partij bekant zwaar EIKEN ZAAGHOUT van 18 tot 22 duim en 5,920—10,064 el (20 tot 34 voet.); voorts KROMHOUTEN, DAMLEGGERS, HEK- en STEKPALEN enz., — alles liggende tusschende de Kazerne en de Gaz-fabriek, en aldaar te bezigtigen.

Door verandering van woonplaats **TE HUUR** of **TE KOOP**: Een net HEEREN-HUIS met naast gelegen HUIS; tot hiertoe bewoond door den mede-eigenares Mejufvr. de Weduw van wijlen den W.Eerw. Z.Gel. Heer L. M. de Boer, gelegen op het Zuidend van Workum, naast den Heer F. VISSER, Apotheker aldaar, bij wien hetzelve te bevragen en te bezien staat, alsmede bij den Heer W. TROSTE aldaar.

Bij toeval uit de hand te koop:

Een modern, gepol. mah. houten BILLARD met toebehooren. Nadere informatien te bekomen op franco aanvrage bij C. KREBS,

Algem. Commissie-Kantoor te *Groningen.*

Bij onderhandsche acte van den 23 April 1858, overgeschreven ter Griffie van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, is tusschen de Ondergeteekende Kooplieden te Leeuwarden, aangegaan eene **Vennootschap** tot uitoefening en het drijven van den HANDEL in MANUFACTUREN, onder de firma: H. HOOSEMANS & Co., gevestigd te Leeuwarden, voor den tijd van vijf jaren, aanvang genomen hebbende den 23 April jl. en eindigende den 31 December 1862; doch, zonder opzegging, vóór den 1 Maart van dat jaar, stilzwijgend continuerende voor een gelijk tijdvak van vijf jaren; ieder der Vennooten kan voor de firma teekenen en die verbinden, uitgezonderd in het opnemen van Gelden; geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan art. 28, Wetb. van Kooph.

HUBERTUS HOOSEMANS.
JOHANNES COENRADUS MOHRMANN.

Naar aanleiding van bovenstaande Bekendmaking, beveelt de Firma zich minzaam in ieders gunst en recommandatie; belovende eene prompte en civiele bediening.

Leeuwarden, 6 Junij 1858. H. HOOSEMANS & Co.

Zoutziederij „de Non" te Workum.

Ondergeteekenden, Eigenaars geworden zijnde der Zoutziederij „***de Non***" alhier, vroeger behoorende aan den Heer W. Troste Cz., maken door deze bekend, dat dezelve thans weder in werking is gebragt en gedreven wordt onder de firma van F. en T. S. VISSER & HOEKSTRA, zoodat zij nu, in staat zijnde tot de levering van **geraffineerd Zout**, zich minzaam in de gunst hunner geëerde Stad- en Landgenooten aanbevelen.

Workum,
den 7 Junij 1858.

F. VISSER.
S. W. HOEKSTRA.
T. S. VISSER.

In verband met de annonce van de Heeren BECKER en BUDDINGH, voorkomende in de *Leeuwarder Courant* 23 Maart 1858 en het *Handelsblad* van 1 Junij 1858, wordt het volgende exploit aan het Publiek kenbaar gemaakt:

In den jare achttien honderd zeven en vijftig, den zevenden Junij, heb ik Ondergeteekende MICHIEL VAN DER SLOOTEN, Eerste Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Arnhem, wonende aldaar op het Koningsplein, ter requisitie van den Heer CHRISTOPH BECKER, wonende te Brooklyn bij New-York in Noord-Amerika,

AANGEZEGD

Aan den Heer J. J. BUDDINGH Jr., wonende te Arnhem, Handelaar onder de firma BECKER en BUDDINGH, exploit doende aan zijne woonplaats en aldaar sprekende met Zijn E.D.Z. in persoon:

Dat mijn requirant bij deze **intrekt** zoodanige vergunning als hij in der tijd aan den aangezegde heeft gegeven, om op de gewone Balansen den **naam** van mijnen requirant te stempelen, niet willende, dat de aangezegde voortaan van dien naam gebruikt maakt, dat bij deze, voor zooveel noodig uitdrukkelijk verbieden de; zullende, indien de aangezegde onverhoopt in strijd hiermede mogt handelen, mijn requirant zijne regten deswege doen gelden;

Eindelijk heb ik Deurwaarder, exploit doende en sprekende alsboven denzelfden Heer BUDDINGH alnog

AANGEZEGD,

dat diezelfde vergunning reeds vóór geruimen tijd, door mijnen requirant is verleend aan den Heer CHRISTIAAN THEODORUS MARIUS, wonende te Arnhem; welke laatste vergunning alnog blijft standhouden.

Kopij dezes heb ik Deurwaarder aan den Heer geïnsinueërde gelaten.

De kosten zijn drie gulden twee en veertig cent.

(get) M. v. D. SLOOTEN, *Deurwaarder.*

Geregistreerd te Arnhem den achtsten Junij 1800 zeven en vijftig, deel acht en twintig, folio vier en twintig, verso vak een, 1 blad, geen renvooi; ontvangen voor regt tachtig cent, met de acht en dertig opcenten één gulden tien en een halve cent.

De Ontvanger,
(get.) JANSON.

De algemeen bekende **koperen** BALANS en BASCULE, gestempeld:

C. BECKER — *ARNHEM*,

blijft voor de provincie Friesland alleen verkrijgbaar: te Leeuwarden bij den Heer H. BORGRINK; te Sneek bij den Heer WIJBE BLEEKER.

Arnhem, Junij 1858. C. T. MARIUS.

Zij, die iets te vorderen hebben van SIJBREN LUITJENS DE VLUCHT, Boer te Kolderwolde, worden verzocht hunne rekeningen franco in te leveren aan K. M. ALTHUISIUS te Stavoren, vóór of op den 21 Junij 1858.

Al degenen, die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan wijlen den Heer JACOB HOOGSLAG, in leven Commissionair, gewoond hebbende en onlangs overleden binnen *Amsterdam*, worden verzocht daarvan vóór of op medio Junij aanstaande schriftelijke opgave te doen, franco, ten Kantore van den Notaris J. G. POUW, op de Keizersgracht bij de Brouwersgracht te Amsterdam.

Degenen, die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedels van wijlen DIRK KORNELIS VAN HEEZEN, in leven Grofsmid te Rinsumageest, en van RUURD SIJBRENS DE SWART, Grofsmid aldaar, worden verzocht daarvan opgave te doen bij franco brieven ten Kantore van den Notaris W. VAN RIESEN te Dantumawoude vóór of op Zaturdag 12 Junij 1858.

HAGEL.

De NEDERLANDSCHE ALGEMEENE VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ, gevestigd te *Tiel*, verzekert ook in dit jaar gelijk vroeger alle *GRANEN, VRUCHTEN, ZADEN* enz. voor HAGELSCHADE tegen vaste PREMIE, ZONDER INLEGGELDEN.

HH. LANDEIGENAARS, LANDBOUWERS, WARMOEZIERS, BLOEMISTEN en verdere BELANGHEBBENDEN gelieven zich omtrent de PREMIËN en ter bekoming van alle verdere inlichtingen te vervoegen bij de Agenten der *Nederlandsche Maatschappij van Brandverzekering* in de verschillende gemeenten van ons Rijk.

ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ van WIND-FABRIEK- en WATERMOLENS, IN *FRIESLAND*.

De DEELHEBBERS in bovengemelde Maatschappij worden, ingevolge art. 10 van het Reglement, bij deze opgeroepen, ter gewone jaarlijksche Vergadering, op Donderdag den 24 Junij 1858, des voormiddags ten elf een tweede ure, in den Stadstuin te Leeuwarden.

De President-Commissaris van voornoemde Maatschappij,
J. ALBARDA Hz.

Dr. A. H. WARTENA

verwittigt de Belanghebbenden, dat hij voortaan niet alleen op **marktdagen** maar ook iederen **Dingsdag**, van 's morgens 9 tot 's namiddags 2 uur, zal zijn te spreken. De overige dagen, van 9 tot 10 uur 's morgens, uitgezonderd Zon- en Feestdagen.

Leeuwarden, den 8 Junij 1858.

FABRIEK VAN BEDDEN EN MATRASSEN.

De Ondergeteekende maakt door dezen bekend, dat bij hem niet alléén beste PAARDEHAREN en ZEEWIEREN, maar vooral ook beste SPRINGVEEREN MATRASSEN gemaakt worden. Verder recommandeert hij zich in het zeer proper **bekleeden** van WIEG- en VUURMANDEN.

W. v. T. ADAMA,
over de Kelders, lett. C no. 12, te Leeuwarden.

De Ondergeteekende de **affaire** in THEEËN, KOFFIJ, SIGAREN, KRUIDENIERS- en GRUTTERSWAREN, STERKE DRANKEN en LIQUEUREN aanvaard hebbende, in het Huis lett. I no. 173, Kleine Hoogstraat alhier, vroeger door de Heeren le Maire, Dijkhout en anderen bewoond, recommandeert zich tot de levering van bovenstaande Artikelen aan zijne Stad- en Gewestgenooten.

Leeuwarden, Junij 1858. M. BRUINING.

PANNEN- EN ESTRIK-FABRIEK TE WORKUM.

De Ondergeteekende geeft bij dezen kennis, dat zijne nieuw opgerigte PANNEN- en ESTRIK-FABRIEK thans **in werking is**, en beveelt zich alzoo beleefd aan tot het leveren van onderscheidene soorten.

Workum, 5 Junij 1858. F. VISSER.

De Ondergeteekende berigt zijnen Begunstigers, dat de BLANKE en ORDINAIRE TABAKSOORTEN 2½ ct. per 5 ons zijn **afgeslagen.**

Leeuwarden, den 4 Junij 1858.

B. PLANTENGA Tz.,
in 't Wapen van Leeuwarden.

De Ondergeteekenden berigten door deze aan hunne geëerde Begunstigers, dat zij hunne TABAK 2½ cent per ½ Ned. ℔ hebben **afgeslagen.**

Joure, 4 Junij 1858.

RUURD D. DE JONG.
DOUWE H. DE JONG.
Wed. DOUWE EGBERTS ZOON.

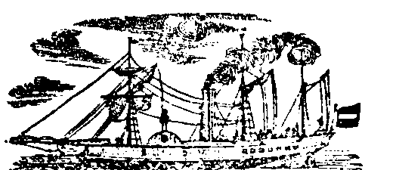

STOOMVAART VAN HARLINGEN naar HULL.

Iederen **WOENSDAG** vertrekt van HARLINGEN naar HULL een 1ste Klasse **IJZEREN SCHROEF-STOOMSCHIP**, uitmuntend ingerigt tot vervoer van **Passagiers, Goederen** en **Vee.**

Adres te Harlingen bij J. FOEKENS.

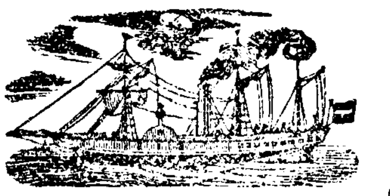

STOOMVAART VAN HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 12 Junij.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 7 Junij 1858.

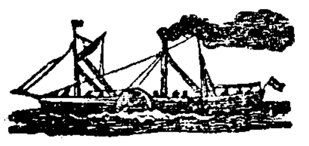

STOOMVAART AMSTERDAM EN DE LEMMER VICE-VERSA.

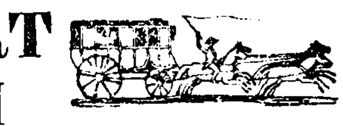

Aanvang der Onderneming.

DAGELIJKSCHE VAART.

ZOMERDIENST.

Het nieuw gebouwde ijzeren **STOOMSCHROEFJAGT *DE LEMMER*** zal **dagelijks** in voormelde dienst voorzien, varen:

Van AMSTERDAM des ochtends ten 10½ ure, na aankomst der verschillende Spoortreinen;

Van DE LEMMER des namiddags ten 4 ure.

Met den 14 *Junij aanstaande* zal een **Binnenboot**, varende in correspondentie van DE LEMMER naar LEEUWARDEN en *vice versa*, en met p°. *Julij daaraanvolgende* bovendien door de Heeren ***van Gend & Loos*** een **Diligencedienst**, rijdende op de Boot tusschen DE LEMMER, SNEEK, LEEUWARDEN en GRONINGEN in werking worden gebragt.

Tot zoolang de **Diligencedienst** niet zal zijn daargesteld, zullen bij de aankomst der Boot geschikte *particuliere Rijtuigen* gereed staan om de Passagiers naar SNEEK en LEEUWARDEN te vervoeren.

Vracht voor Passagiers naar ***de Lemmer:*** groote Kajuit *f* 2.50, 2de Kajuit of minste plaats *f* 1.50.

J. J. VAN DER MAADEN, *Ondernemer.*

HET GENEESKUNDIG ETABLISSEMENT ZUIDERBURG,

nabij 's Gravenhage, ontvangt LIJDERS van *alle Ziekte-Categoriën*, behalve *Krankzinnigen*. — Voor OOGLIJDERS en *Patiënten* behebt met **Verkrommingen** zijn geheel *bijzondere* beschikkingen genomen.

De **gewone** JAARLIJKSCHE HARDDRAVERIJ te Oosterwolde zal plaats hebben op **Zaturdag den 26 Junij 1858.**

DE APOTHEKER J. C. H. VAN HARINXMA,

op de Nieuwe Buren te Leeuwarden, debiteert met steeds toenemend gunstig gevolg de

WONDERSNUIF VAN Dr. BROUILLARD

van Parijs, à 60 cents het doosje. — Het bijzonder oplossend vermogen dezer Snuif verschaft een ruim hoofd; neemt de daarin bestaande pijnen en verstoppingen weg, waardoor zoo vele duizelingen ontstaan; is uitmuntend voor doofheid en zwakke gezigten, als ook om het geheugen te versterken; — voorts

PROFESSOR HUFELAND'S

voortreffelijke Purgeer- of Laxeerpillen à 25 cents het doosje. — Deze Pillen moesten, wegens hunne nuttige strekking, in geen huisgezin ontbreken; zij werken zeer zacht en gemakkelijk zonder pijn of krimpen te veroorzaken; nemen alle overtollige slijm en gal weg, verwekken eetlust dáár waar zulks noodig is. Ook tegen Wormen en Maden zijn ze een wezentlijk vergift, terwijl zij de zwakke Magen versterken; alsmede

Dr. BENTZE'S AMMONIAKAAL VLUGSMEER,

voor zelfs verouderde Rheumatiek, Jicht, Podagra en vele andere knagende pijnen, op onderscheidene ligchaamsdeelen, à 75 cents.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn onfeilbaar voor zeerende borsten.* Uittreksel uit eenen brief van den Heer F. Turner, Koopman te Penshurst, gedagteekend 13 December 1850, aan den Professor Holloway. Mijnheer! Met genoegen maak ik u eene genezing bekend door uwe onwaardeerbare Zalf en Pillen. Mijne vrouw leed sedert zes maanden aan eene zweerende borst, die haar geneesheer niet kon herstellen. Zij beproefde toen uwe Zalf en Pillen, waardoor zij in weinig meer dan een maand tijds genezen is, tot verbazing van alle degenen die haren gevaarlijken toestand gekend hebben.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement Strand 224 en New-York, 80 Maiden Lane.

In de nabijheid van 's Gravenhage wordt aan eene Gemeente-Secretarie ter opleiding gevraagd een JONG MENSCH van goeden huize. Er is gelegenheid tot inwoning bij een fatsoenlijk gezin, tegen betaling van *f* 500 's jaars, alles daarin begrepen. Franco brieven, onder lett. L, bij den Boekhandelaar K. W. PICKHARDT te 's Gravenhage.

Twee KLEERMAKERSKNECHTEN, hun werk verstaande, kunnen dadelijk vast werk bekomen bij M. MINNEMA te Oudkerk. Brieven franco.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk geplaatst worden bij de Weduwe R. A. ANNES, Bakkersche te Akkrum. Brieven franco.

IEMAND, 1 of 2 jaren bij het Bakken geweest zijnde, kan dadelijk geplaatst worden. Informatie bij S. W. DE BOER, Makkum. Brieven franco.

Een, van goede getuigschriften voorziene ZEEPZIEDERSKNECHT, zag zich gaarne met den eersten Julij geplaatst als **Meesterknecht.** Adres, onder letter F, ten Kantore van den Boekhandelaar HOLTKAMP te Sneek.

Tegen 1 Julij e. k. of vroeger wordt gevraagd, een PAKHUISKNECHT in eene **Kruideniers-Affaire**, tevens de geschiktheid bezittende om in den Winkel te adsisteren. Gegadigden gelieven zich, onder overlegging van bewijzen van goed gedrag, te adresseren bij JACOB BRANDSMA, Koopman te Bolsward.

Men verlangt eene geschikte KEUKENMEID in het Badhuis op Ameland, gedurende het Badsaizoen van dit jaar, om in dienst te treden den 20 Junij. Men adressere zich met franco brieven aan de Directie op Ameland, met opgaaf van het gevraagd wordend loon per week.

Eene bekwame BOEREMEID, goed kunnende **Melken**, kan dadelijk, tegen hoog loon, eene dienst bekomen bij JELLE ANDELA te Allingawier.

*⁎ LEERZAAM PLAATWERK VOOR ALLE STANDEN.

HERTHA.

LOSSE BLADEN UIT HET GROOTE BOEK VAN GESCHIEDENIS, NATUUR EN KUNST. Hoofd-Redacteur: ***J. J. L. ten Kate.***

INHOUD DER EERSTE AFLEVERING:

Avignon, door J. J. L. TEN KATE (met *Staalplaat*). — De Dom te *Keulen*, door Dr. L. R. BEIJNEN (met *Staalplaat*). — De Ruïnen van *Babylon*, door J. J. L. TEN KATE (met *Staalplaat*.) — De Verloochening van PETRUS, door J. P. HASEBROEK (met *Staalplaat*.) — *Rozendaal* bij *Arnhem*, door Mr. A. BOXMAN.

Voorwaarden van Inteekening:

1°. Het Prachtwerk ***Hertha*** zal verschijnen in maandelijksche afleveringen van twee kwarto vellen van 8 bladzijden ieder, *oorspronkelijke tekst*, met twee à drie *Staalplaten* versierd, terwijl bovendien in den loop van den jaargang vier groote keurige *Staalgravuren* van de beste meesters het werk nog zullen opluisteren.

2°. Men abonneert zich voor niet minder dan een geheelen jaargang.

3°. De prijs is zeer laag gesteld, ten einde een ieder zich dit nuttige en tevens fraaije Werk zou kunnen aanschaffen. Men betaalt elke zes maanden op kwitantie *drie Gulden vijftig Cents*. De eerste aflevering is alom verkrijgbaar. *De uitgave wordt bepaald voortgezet.*

4°. In Oost- en West-Indien wordt de prijs eenigermate verhoogd.

Uitgave van H. NIJGH, te *Rotterdam*. *De eerste aflevering is alom ter inzage te bekomen.*

*⁎ LOSSE BLADEN VOOR DE NEDERLANDSCHE JEUGD.

OPGEDRAGEN AAN **H. M. DE KONINGIN.**

De tweede Jaargang van dit fraaije en nuttige Tijdschrift is thans compleet en bevat ongeveer **150 Platen**, vele Verhalen en Anecdoten in *proza en poëzij*, en een bundel Aardigheden, Kunstjes, Gezelschaps-Spelen, Muzijk, Speelborden enz.

Alle 14 dagen verschijnt van dit belangrijke werk eene Aflevering met *platen* en een Bijblad vol *vermakelijkheden*, en nu en dan *Muzijkstukjes* enz.

De 1ste Aflevering van den derden Jaargang is thans verzonden.

De prijs is *f* 3.90 per jaar, men abonneert zich bij alle Boekhandelaren.

Uitgave van **H. NIJGH** te *Rotterdam*.

*⁎ Aan BEZITTERS van

van Hasselt, *Verzameling van Wetten en Besluiten, voorkomende in het Staatsblad* 1813—1842, wordt berigt, dat het Copijregt van dit werk door mij is aangekocht, met het plan om aan Inteekenaren als vervolg hierop te verstrekken, de jaarg. 1843 en volgende van **Luttenberg's** *Chronologische Verzameling van Wetten en Besluiten, betrekkelijk het Openbaar Bestuur in de Nederlanden, sedert de herstelde Orde van Zaken in* 1813, *met aanteekeningen enz., voortgezet door* **L. N. Schuurman**, *Secretaris der gemeente Zwolle*, waarvan 1813—1840 en 1851—1856 reeds verschenen is, terwijl de Alph. Inhouds-opgaaf 1831—1840 en het slot van 1857 spoedig volgt, zoodat dan nog slechts 1841—1850 ontbreekt.

Daar echter dit werk op veel uitgebreideren voet bewerkt wordt, en dus de jaarg. 1813—1842 der *Verzameling* van **van Hasselt**, met de jaarg. 1843 en volgende van **Luttenberg's Chron. Verz.** nog steeds een zeer gebrekkig geheel zouden vormen, ben ik te rade geworden aan de bezitters der *Verzameling* van **van Hasselt** aan te bieden, voor zoover de daartoe bestemde voorraad zulks veroorlooft, hunne exempl. van 1813—1842 te ruilen tegen ex. van **Luttenberg's** *Chron. Verz.* 1813—1840 met register, mits bijbetalende vóór 1° Julij *f* 5 (na dien datum *f* 10) per ex. en inteekenende voor de volgende jaargangen.

Zwolle, 10 Mei 1858. W. E. J. TJEENK WILLINK.

(Zie verder het Bijvoegsel.)

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.

HERINNERING.

De **COMMISSARIS** DES **KONINGS** in de provincie *Friesland* heeft gemeend de houders van muntbiljetten van 1845 en 1849, in hun belang, opmerkzaam te moeten maken op de onderstaande kennisgeving van den Minister van Financien, voorkomende in de *Staats-Courant* van den 23 en 24 Mei ll., no. 121:

„De Minister van Financien, in aanmerking nemende, dat met den laatsten December aanstaande de termijn zal eindigen binnen welken, krachtens de Wet van 24 December 1856 (*Staatsblad* no. 129), bij 's Rijks schatkist worden ingewisseld de oude muntbiljetten, namelijk die welke zijn uitgegeven volgens de wetten van 18 December 1845 (*Staatsblad* no. 90) en 17 September 1849 (*Staatsblad* no. 46),

„Brengt bij deze op nieuw ter kennis van degenen welke nog houders van de opgemelde muntbiljetten zijn, dat tot de verwisseling dezer biljetten, hetzij tegen muntbiljetten uit te geven krachtens de Wet van 26 April 1852 (*Staatsblad* no. 90), hetzij tegen ander betaalmiddel, wordt gevaceerd ten kantore van den Nederlandschen Bank; dat deze biljetten almede worden aangenomen door 's Rijks Betaalmeesters, zoowel in verwisseling, in zoo verre en tegen zoodanig betaalmiddel als hunne kassen gedoogen, als in overstortingen door de daartoe bevoegde comptabelen ten behoeve van 's Rijks schatkist; dat de gelegenheid tot verwisseling der muntbiljetten van 1845 en 1849 nog tot en met den laatsten December aanstaande open blijft, doch na dat tijdstip bepaaldelijk zal hebben opgehouden; weshalve de houders van die biljetten in hun belang ten ernstigste worden aangemaand om ter voorkoming van geldelijke schade hunnerzijds, van den nog openstaanden termijn voor de verwisseling gebruik te maken."

's Gravenhage, den 19 Mei 1858. — *De Minister voornoemd*, (*get.*) VAN BOSSE.

Leeuwarden, den 26 Mei 1858. — VAN PANHUIJS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 4 Junij 1858 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 10.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . - 180.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*. . . . - 180.00.

Leeuwarden, den 5 Junij 1858. — *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 31 Mei jl., ter kennis der ingezetenen, dat van den 29 Mei tot en met den 4 Junij jl.:

1. 38 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, 't Bildt 1, Bolsward 1, Dantumadeel 1, Doniawerstal 9, Ferwerderadeel 1, Franekeradeel 2, Gaasterland 1, Hennaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 2, Leeuwarden 1, Leeuwarderadeel 1, Lemsterland 1, Oostdongeradeel 2, Schoterland 3, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 1, Wonseradeel 2 en Wijmbritseradeel 6, en 32 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, 't Bildt 1, Dantumadeel 1, Franekeradeel 5, Idaarderadeel 3, Leeuwarden 3, Leeuwarderadeel 4, Rauwerderhem 4, Smallingerland 1, Utingeradeel 2, Wonseradeel 2 en Wijmbritseradeel 5, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 2846;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Gerrit Eelkes Venema, te Akkerwoude; Feije Annes de Boer, te Nijega; Jurjen Lefferts Wiersma, te Tzum; Jelle Sikkes Bakker, te Lutkewierum; Tjerk Diemers Feenstra, te Oudwoude; Durk Jans Feitsma, te Kollum; Jan Philippus Wassenaar, te Leeuwarden; Sijmen Johannes de Boer en Haaije Alles van Bruggen, beide te Dragten; Minze Jans Wijma, te Oudega; Folkert Pieters van der Meer, te Roodkerk; Jouke Sijbrens de Vries, te Pingjum; Klaas Gerrits de Boer, te Tjerkwerd; Albert Jentjes Alberda, te Loënga, en Jildert Jilderts Postma, te Wirdum;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Kornelis Ates van Ek, te Akkerwoude; Klaas Gjalts van der Wal, te Murmerwoude; Bartle Obbes van der Weide, te Terkaple; Klaas T. Ettema en Jan Jochums van der Wal, beide te Witmarsum; Haije R. Tacoma en Oepke A. Bonnema, beide te Pingjum; Freerk Martens Weerstra en Sjerp IJ. Haitsma, beide te Wons; Wiebe Annes Zijlstra, Anne Bouwes de Jong en Kleis Wijtzes van der Zee, allen te Uitwellingerga; Johannes IJmtes Bootsma, te Gauw; Johannes Sjoerds Rijpma, te Westhem; de Weduwe Lolke Gerbens de Boer, te IJsbrechtum; Gosse Arends Kalsbeek, te Wartena; Eelke T. Klaver, te Augsbuurt; Hendrik Durks Sijbrandij, te Rauwerd; Sijtze Johannes Kooistra, te Poppingawier; Theunis IJmtes Bootsma, te Deerzum, en Jan Hedzers Tiemersma, te Huizum.

Leeuwarden, den 7 Junij 1858. — *De Gedeputeerde Staten voornoemd*, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN en andere Objecten, welke gedurende de eerste helft van de maand Mei 1858, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens nederlandsche maat en gewigt.

Tarwe	Witte	*f* 7.62½	de mudde.	Boter		*f* 1.03	het pond.
	Roode	„ 0.00	„ „	Vleesch	Koe	„ 0.43	„ „
Rogge		„ 5.75	„ „		Kalfs	„ 0.00	„ „
Gerst	Vroege	„ 0.00	„ „		Schapen	„ 0.40	„ „
	Late	„ 4.65	„ „	Varkensvleesch	Versch	„ 0.57	„ „
Boekweit		„ 7.50	„ „		Gerookt	„ 0.87½	„ „
Haver		„ 4.37½	„ „	Aardappelen	Vroege	„ 0.00	de Mudde
Witte Boonen		„ 0.00	„ „		Late	„ 2.25	„ „
Erwten	Witte	„ 0.00	„ „	Zaad	Kool	„ 14.00	„ „
	Groene	„ 9.75	„ „		Raap	„ 0.00	„ „
	Graauwe	„ 12.00	„ „		Lijn	„ 12.00	„ „

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 16 Mei 1858. — *De Burgemeester*, J. H. BEUCKER ANDREÆ.

GYMNASTIEK. — ORTHOPAEDIE.

(Ingezonden.)

I.

GYMNASTIEK.

Wat verstaat men onder Gymnastiek en welk nut kan er van hare wederinvoering verwacht worden? Ziedaar twee vragen, met welker beantwoording wij gelooven het publiek geen ondienst te doen. Eene zaak toch, zoo min bekend als de toepassing der Gymnastiek, wordt dikwijls verkeerd beoordeeld, waardoor zij, zonder meer bepaalde kennismaking, bij het algemeen niet dat gunstig onthaal zonde kunnen vinden gelijk zij zoo ruimschoots verdient. Eensdeels toch wordt de Gymnastiek, waartoe, helaas, door enkele gymnastie-onderwijzers aanleiding is gegeven, beschouwd als grenzende aan de kunsten van koordendansers en peardrijders, terwijl men anderdeels de meening is toegedaan, dat kinderen, indien zij in de vrije oogenblikken wat loopen of springen, zeer goed gymnastiek kunnen ontberen. Wij vertrouwen, dat beide gevoelens, uit onkunde met het wezen der zaak voortspruitende, genoegzaam door onze nu volgende verklaring of het naderhand bijwonen eener enkele praktische les zullen worden wederlegd.

Onder Gymnastiek dan verstaan wij die kunst, die ons bepaalt tot het regtstreeks aanwenden van ligchaams-oefeningen, waardoor eene harmonische ontwikkeling van alle ligchaamskrachten, het bevorderen eener meer duurzame gezondheid en tevens van schoonheid in vorm en beweging beoogd wordt, ten einde het ligchaam, niet alleen voor ligchamelijke, maar ook voor alle geestelijke werkzaamheden meer geschikt te maken. Dat toch de geest alleen in een gezond en krachtig ligchaam met énergie werkzaam kan zijn, wisten reeds de ouden, wanneer zij ons leerden, dat eene gezonde ziel alleen in een gezond ligchaam kan wonen. Kinderen, die hunne jeugd zittende en leerende moeten slijten, worden verfijnde mannen en zenuwachtige vrouwen, waarvan de maatschappij weinig degelijke vruchten kan plukken.

En zulks zoude men door eene doelmatige toepassing der Gymnastiek kunnen voorkomen? zal men vragen. Wij antwoorden: ja; want, behalve dat de kunstmatige ligchaams-oefeningen, de wilsuiting versterken en der jeugd aan orde doet gewennen, terwijl zij haar tevens, door de heilzame spierinspanning afleidenderwijs, voor vele zedemoordende en ligchaamskrachten sloopende gedachten en zonden behoedt, die wij hier niet bij name willen noemen, verkrijgt de jeugd door de vermeerderde ligchaamskracht, lust en kracht tot geestelijke oefeningen. Dat de ligchamelijke welvaart door de Gymnastiek verbeterd wordt is gemakkelijk in te zien, wanneer wij nagaan, dat, doordien alle willekeurige spieren harmonisch geoefend worden, ook de onwillekeurige spieren, tot de spijsvertering-, bloedsomloop-, voedings- en ademhalingswerktuigen behoorende, door de bekende zenuwwetten van terugkaatsing en overspringing (reflectie-irridiatie), eveneens versterkt worden, hetgeen allergunstigst op het geheele ligchaam werkt. De ademhaling, bloedsomloop en spijsvertering toch worden krachtiger, terwijl daardoor de bloedzuivering (oxydatie) levendiger, de uitscheiding langs huid en nieren van meer beteekenis en de geheele stofwisseling bespoedigd wordt. Men ziet als opvolgende werking dan ook dat de weefsels vooral het spierweefsel, vaster en dikker worden, hetgeen bij de meerdere ontwikkeling der buik- en borstspieren heilzaam voor de ademhaling en spijsvertering is. Verbeteren zich voeding- en spierwerkzaamheid, dan worden ook van lieverlede de beenderen en gewrichten schooner en krachtiger, terwijl vooral de bekken en borstholte verruimd worden en het ligchaam eene betere houding erlangt. Behalve het opgesomde zal, door de regeling en versterking der wilskracht, ook dat verfijnde, weekelijke, zoo ligt tot zekere zonde geneigd zijnde, gevoel zich verbeteren, waardoor het onder geestelijke leiding gemakkelijker tot zijne hooge bestemming wordt opgeleid. Een schoon, krachtig ligchaam en eene edele ziel werken geschikte ziel gaan veelal hand aan hand. Zal evenwel de Gymnastiek aan bovengemeld doel beantwoorden, dan moeten, gelijk wij ons voorbehouden: *Nuttig-*, *aangenaam-* en *veiligheid* de leuzen zijn. Terwijl wij alle kwakzalverij en alle eenigzins gevaarlijke of praalvertoonende toeren ten strengste zullen weren, willen wij de oefeningen tot degelijken eenvoud terugvoeren en tevens, door veelvuldige verscheidenheid en aangename wijze van uitvoering, in eene veel gewenschte uitspanning herscheppen. Wij hopen het nuttige zoodanig aangenaam en veilig te maken, dat ieder kind met vreugde het uur verbeidt, waarin de oefeningen zullen plaats vinden, en ieder ouder zijn kind gerust naar de gymnastie-zaal zendt. Sedert onze jeugd praktisch met de Gymnastiek vertrouwd, en vooral de groninger Gymnastiek kennende als wars van alle praalvertooning, was het ons hoogst aangenaam met den heer Nauta, onderwijs te Groningen genoten hebbende, ons te kunnen associëren. Even als wij doordrongen zijn van het nut der zaak, is ook hij het; terwijl wij door eenig privaat-les in de ontleed- en natuurkunde van den mensch zijne geschiktheid in dezen hebben vermeerderd. Wel gelooven wij, dat er misschien enkelen zullen zijn, die, uit onkunde der zaak, liever gezien hadden, dat wij ons met iemand uit den vreemde hadden vereenigd, die bij eenig oppervlakkige kennis veel drukte en weinig degelijkheid bezat. Wij evenwel hebben te veel achting voor onze medemenschen en ons zelven, dan dat wij de Gymnastiek in miskrediet willen brengen.

In stede toch van kwakzalverachtige praal, die wij zoo zeer verafschuwen, verkiezen wij de eenvoudige, zekere toepassing der gymnastische regels, en zoodanige toepassing, — die wij gerust van den heer Nauta en het adsisterend personeel kunnen verwachten, — vereischt geen bekwaamheid in het kunstenmaken; maar wel tact om de leerlingen praktisch bezig te houden.

Zoo hopen wij met den heer N. in het begin der maand Augustus a. s. de inrigting voor Gymnastiek en Orthopaedie te openen.

In een volgend nummer zullen wij op het Orthopaedische terug komen en dan zien, of en hoedanig de Gymnastiek in staat is, *in-* en *uitwendige ziekten* te voorkomen of te genezen.

Leeuwarden, den 6 Junij 1858. — J. A. RIJKENS, *Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde.*

De **JAARLIJKSCHE VERGADERING** van de in deze provincie gevestigde Afdeeling en Correspondenten der *Nederlandsche Vereeniging tot Afschaffing van den Sterken Drank* zal dit jaar plaats hebben te Dronrijp, op Donderdag den 10 Junij e. k.

Zij zal aanvangen 's voormiddags ten half 11 ure, ten huize van den Logementhouder DONIA; voortgezet worden in het Kerkgebouw der Hervormde Gemeente, waar 's namiddags ten half 1 ure, de W.E.W. Z.Gel. Heer M. A. JENTINK, Pred. bij de Hervormden te *Harlingen*, de opwekkende rede zal uitspreken en besloten worden in het eerstgenoemde lokaal, waar, na den afloop der werkzaamheden, gelegenheid zal bestaan tot het houden van een eenvoudigen maaltijd.

Alle Voorstanders en Begunstigers van de goede zaak der Afschaffing worden met bescheiden aandrang uitgenoodigd, om door hunne opkomst tot deze vergadering van hunne belangstelling in die zaak te doen blijken.

Namens de Prov. Correspondent, S. F. VAN HASSELT. P. COOL, *Secretaris*.

DE FACULTEIT VAN BESPIEGELENDE WIJSBEGEERTE EN FRAAIJE LETTEREN aan de **HOOGESCHOOL** te *Groningen* zal, tot afneming van het **EXAMEN**, voorgeschreven bij Koninklijk besluit van den 4 Augustus 1853, **VACEREN** op **Zaturdag den 19 Junij 1858.** Zij, die dit EXAMEN wenschen af te leggen, worden uitgenoodigd, zich vóór of op den **15 Junij e. k.** aan te melden bij den DEKEN van voornoemde Faculteit.

Groningen, 3 Junij 1858. — W. HECKER.

*** Ondertrouwd: Rotterdam, 3 Junij 1858. — H. SMEDING en M. M. JANSZON.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd: Sneek, 4 Junij 1858. — G. H. TER HORST en H. VEEN.

*** Ondertrouwd: Sneek, 4 Junij 1858. — T. BEEKHUIS en J. VELDS.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd: Sneek, den 6 Junij 1858. — ANNE FABER en PETRONELLA CATHARINA GOSLIGA.

*** Getrouwd: Franeker, den 27 Mei 1858. — EPKE ADEMA en BAUDINA IJSSELMUIDEN.
Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Getrouwd te Franeker den 29 Mei 1858: L. J. SMIT, van *Franeker*, en D. A. HOFSTRA, van *Achlum*.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze als eene bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Getrouwd: Sneek, 30 Mei 1858. — D. HAGA en H. PRINS.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Getrouwd: Blija, 1 Junij 1858. — Hs. MULDER, van *Groningen*, en S. W. SIBINGA.

*** Getrouwd: Franeker, 4 Junij 1858. — W. B. BUNNIK en M. K. FONTEIN.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd: Groningen, den 4 Junij 1858. — Mr. P. A. BERGSMA en D. OFFERHAUS.

*** Getrouwd:
Nieuwe Pekel-A,
5 Junij 1858.
C. G. SOMBEEK en
G. F. DE PONTHIER.

*** Getrouwd, Bolsward den 5 Junij 1858:
SIEBE B. IJETSENGA, van *Arum*, en
GEISKE J. BUWALDA, van *Witmarsum*.
Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
Leeuwarden,
5 Junij 1858.
H. J. DE BOER, van *Koudum*, met
W. PIETERSEN, van *Leeuwarden*.
Strekkende tot algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd te Leeuwarden, den 6 Junij 1858:
M. SMEDING, van *Idaard*, en
M. MENKEMA, van *Huizum*.

*** Bevallen van een ZOON TIELTJE SCHAAFSMA, Echtgenoot van
Harlingen, 30 Mei 1858.
W. VAN OPPEN Wz.

GRONINGEN, 1 Junij 1858. Bevallen van eene DOCHTER M. POSTHUMA,
Echtgenoot van
P. J. DAMSTÉ, *Apotheker*.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON R. ISRAËLS, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 1 Junij 1858.
J. I. REIJZER.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON H. J. VISSCHER, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, 4 Junij 1858.
O. O. GORTER Fzn.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER J. VAN MESDAG, Echtgenoote van
Akkrum, den 6 Junij 1858.
J. VISSCHER.

*** Heden morgen 7 ure overleed, aan de gevolgen eener ongesteldheid van eenige weken, mijn waarde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader WIEBE ROELOFS ELDERING, in leven Rijks-Ontvanger alhier, in den ouderdom van 64 jaren 8 maanden en 7 dagen.
T. K. HOEKSTRA,
Kootstertille,
Wed. W. R. ELDERING,
den 27 Mei 1858.
mede namens mijne vijf Kinderen en twee Behuwdkinderen.

*** Het behaagde den Heer van leven en dood; Hem, die niet antwoordt van Zijne daden, mijne zoo innig geliefde en eenigste Dochter CORNELISKE DOUWES OZENGA, in den nog bloeijenden leeftijd van 18 jaren en ruim 6 maanden, door den dood van ons weg te nemen.

Eene ziekte van slechts 3 dagen maakte een einde aan haar, nog zoo jeugdig leven, en doet mij en mijne 4 Zonen weenend rondom haar doodbed staan.

De Heer geve ons genade om in Zijnen wil te berusten, en te erkennen dat Zijn doen enkel majesteit en heerlijkheid is. Hij verleene ons kracht om te geloven, dat Hij meerder regt op haar had dan wij, en dat haar bij Hem geen onregt zal geschieden.
DOUWE ANNES OZENGA,
Heeg, den 28 Mei 1858.
mede uit naam mijner Kinderen.
Deze zij ter kennisgeving aan veelvuldige Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed mijn geliefde Vader en onze Broeder BERNHARD LAMPE, in den ouderdom van 59 jaren.
Sneek,
CORNELIUS LAMPE.
den 28 Mei 1858.
GEBROEDERS LAMPE.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Heden nacht overleed mijn geliefde Echtgenoot PIETER JANS HAVENGA, in den ouderdom van 73 jaar, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 43 jaar.
Wed. P. J. HAVENGA,
Minnertsga, den 2 Junij 1858.
geb. A. J. WIERSMA.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan veelvuldige Vrienden en Bekenden.

*** Na eene langdurige ongesteldheid behaagde het der Voorzienigheid heden nacht ten 12½ ure tot zich te nemen, de Eerzame DOETJE DIRKS DE JONG, in leven Renteniersche te St. Jacobi-Parochie, in den ouderdom van 52½ jaar.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.
St. Jacobi-Parochie,
Notaris BRANDSMA,
3 Junij 1858.
Uitvoerder van den Uiterstenwil.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, na eene langdurige ongesteldheid onze geliefde Zuster AALTJE HENDRIKS FENNEMA, in den bloeijenden leeftijd van ruim 33 jaren.
Akkrum, den 3 Junij 1858.
A. H. FENNEMA,
Eenige kennisgeving.
uit aller naam.

*** Heden namiddag ten half zeven uur behaagde het Hem, in wiens hand onze adem is, na eenige dagen ziekte op het onverwachtst van onze zijde door den dood weg te nemen, mijn geliefde Man en der Kinderen zorgdragende Vader MARTEN FEDDEMA, in leven Koopman alhier, in den ouderdom van ruim 67 jaren.

Zwaar valt ons dit verlies, doch hoewel treurende niet als die geene hope hebben, daar wij op grond van 's Heeren getuigenis mogen gelooven, dat zijn heengaan vrede zij geweest, en deze troostgrond lenige onze smart.
Leeuwarden,
Mede namens mijne Kinderen en Behuwdkinderen.
3 Junij 1858.
IJTJE BOUMA, Wed. M. FEDDEMA.
NB. Deze algemeene kennisgeving diene tevens tot eene bijzondere aan de veelvuldige Vrienden en Bekenden.

*** Heden morgen precies ten vier uur overleed, ten gevolge eener kortstondige doch hevige borstziekte, mijne innig geliefde Echtgenoote WIETSKE CATHARINA SMEDING, met wie ik bijna vier en twintig jaren mogt zijn vereenigd, in den ouderdom van een en zestig en een half jaar. Wat ik met mijne eenige van haar overgeblevene Dochter, beide Behuwdzonen, benevens haren Broeder en twee Zusters in haar verliezen, kunnen alleen zij beseffen, die de Overledene van nabij hebben gekend.
S. FERWERDA Jz.
Leeuwarden,
Subst. Griffier van het Provinciaal Geregtshof.
den 4 Junij 1858.
Mede namens bovengenoemde Betrekkingen.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en onze wederzijdsche Kinderen, mijn waarde Echtgenoot CORNELIS LAUTENBACH, na eene kortstondige ziekte van slechts 4 dagen, in den ouderdom van ruim 61 jaren, en na eene echtvereeniging van 7 jaren.
H. NIJSLOOT,
Bergum,
Wed. C. LAUTENBACH,
den 4 Junij 1858.
mede namens onze Kinderen.
Strekkende deze tevens tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo hier als elders.

*** Op den 5 Junij 1858 is te Marssum overleden WILLEM FREDERIK LODEWIJK, oud 12 dagen, Zoon van
Mr. G. W. C. D. Baron THOE SCHWARTZENBERG
EN HOHENLANSBERG, en
J. A. Baronnesse RENGERS.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het Gode behaagde mijn dierbare Echtgenoot JITSE VEENSTRA, in leven Goud- en Zilversmid, in den ouderdom van ruim 51 jaren, van mijne zijde weg te nemen. Wat ik en mijne twee lieve Kinderen in den dierbare Overledene verliezen, weten allen, die de Overledene van nabij gekend hebben, maar alleen het vertrouwen, dat zijn sterven in Christus onzen Heer moge geweest zijn, is in dezen mijnen droevigen toestand de grootste troost.
Leeuwarden, 6 Junij 1858.
K. E. VEENSTRA, geb. MULDER.
De Affaire wordt onder dezelfde firma voortgezet.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 65 jaren, mijn waarde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader FRANS BINNERT HOEKSTEIN, in leven Oud Timmerman, na eene echtvereeniging van ruim 45 jaren.
Leeuwarden,
S. M. STÖCKER, Wed. F. B. HOEKSTEIN,
4 Junij 1858.
mede namens mijne Kinderen en Behuwdkinderen.
Algemeene kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 1 tot en met den 7 Junij 1858 aangegeven: 18 geboren, 14 overleden, gehuwd 9 paren.

BURGEMEESTER EN [illegible]
Gelet op art. 1 van het Reglement op de herziening en instandhouding der **Floreenregisters** in de provincie Friesland, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 29 November 1849, no. 50;

Gezien het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie van den 11 Mei 1858 no. 31, (*Prov. Blad* no. 60),

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

Dat de **herziening** en **vernieuwing** van de **Floreenregisters** in deze Gemeente plaats heeft in de maanden Mei, Junij, Julij en Augustus dezes jaars, en de gelegenheid tot het inbrengen van mondelinge en schriftelijke bedenkingen zal worden gegeven alle Donderdagen in de maand Junij e. k., van 's voormiddags 9 tot 's namiddags 1 uur, ter Secretarie dezer Gemeente te Sneek.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Sneek,
M. BAKKER.
31 Mei 1858.
De Secretaris, S. WIJBENGA.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN HET BILDT maakt bekend, dat, ten gevolge van de herstelling van het Zuideinde van het dorp *St. Jacobi-Parochie*, dat en het verdere gedeelte van den Weg, tot de *mooije paal*, op de scheiding met Menaldumadeel, van Zaturdag den 5 dezer tot nadere bekendmaking, voor de **passage** met Rijtuigen enz. zullen zijn **AFGESLOTEN.**
Het Gemeente-Bestuur voornoemd,
St. Anna-Parochie,
J. A. PALSMA, *L. B.*
den 2 Junij 1858.
VAN LOON, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HET BILDT, willende overgaan tot het doen van eene voordragt ter vervulling van de eerlang te vaceren Betrekking van **Hulponderwijzer** in de Hoofdschool te St. Jacobi-Parochie— noodigen allen uit, welke verlangen die Betrekking te hebben, hunne verzoekschriften, onder bijvoeging van de bij Wet gevorderde bewijzen, franco in te zenden ter Secretarie der Gemeente te St. Anna-Parochie vóór of op den 15 Junij 1858.

De jaarwedde aan deze betrekking verbonden, bedraagt *f* 200.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
St. Anna-Parochie,
J. A. PALSMA. *L. B.*
den 2 Junij 1858.
De Secretaris, VAN LOON.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WESTSTELLINGWERF convoceren op Donderdag den 10 dezer, voormiddags elf uur, ten huize van de Wed. van der Lende te Slijkenburg, de Floreenpligtigen van het dorp Spanga, ten einde:

1. Op te nemen de Rekening der Schoolvoogdij-administratie.
2. Te besluiten omtrent de stichting eener Onderwijzerswoning te Slijkenburg en het vinden der daarvoor benoodigde gelden, en
3. Te beraadslagen over hetgeen verder ter sprake mogt worden gebragt.

Wolvega,
J. SICKENGA, *Burgemeester.*
den 2 Junij 1858.
METZLAR, *Secretaris.*

HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN TIETJERKSTERADEEL maakt bij deze bekend, dat een nieuw opgemaakte **Legger** van de onderhoudpligtige perceelen van den *Buitentijnje-Hooiweg* onder het behoor van *Garijp* van den 12 dezer gedurende twee maanden ter visie zal liggen ter Secretarie der Gemeente te Bergum, en binnen ééne maand na dien termijn reclames tegen dien Legger zullen kunnen worden ingediend.
Het Plaatselijk Bestuur voormeld,
Bergum,
H. B. v. SMINIA, *Burgemeester.*
den 5 Junij 1858.
Mr. A. FERF, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WESTDONGERADEEL roepen hiermede op, ONDERWIJZERS van den 2den Rang, die willen dingen naar de betrekking van HOOFDONDERWIJZER te *Brantgum*, om zich vóór of op den 22 Junij e. k. met vrachtvrije brieven en onder toezending der bij de Wet vereischte stukken ter *Secretarie te Ternaard* aan te melden.

De voordeelen aan deze betrekking verbonden zullen op den dag van het vergelijkend Examen, dat op den 26 Junij 1858 te Ternaard gehouden zal worden, aan de Sollicitanten worden opgegeven.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Ternaard,
HOPPERUS BUMA.
den 5 Junij 1858.
De Secretaris der Gemeente,
J. KLAASESZ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BARRADEEL brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de **herziening** en **vernieuwing** der **Floreenregisters** in deze Gemeente, aangevangen in de maand Mei, verder plaats heeft in de maanden Junij, Julij en Augustus dezes jaars; en dat gedurende de thans loopende maand, dagelijks, op de gewone Kantooruren, ter Secretarie te Sexbierum, gelegenheid wordt gegeven tot het inbrengen van bedenkingen voor de gemelde herziening dienstig.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Sexbierum,
COLLOT D'ESCURY, *Burgem.*
den 5 Junij 1858.
E. J. ALTA, *Secrs.*

K. WILLER'S Kruidenolie.

Tien Droppels daarvan, iederen morgen op het hoofd gewreven, bij eene wassching met lauaw water en reiniging met eenen goeden schuijer, tweemaal 's weeks, bevorderen den groei van het Haar ongemeen en maken het krachtig, vol, glanzend en golvend. *f* 1.50 is de prijs van het fleschje.

Het Eau de Carmes

van *MARGARETHA GRASS* werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverterings-organen, bij flaauwten, aanval van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, en vervangt de Hoffman's druppels *met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen.*

Het wordt door inwrijvingen en inademen gebruikt en met water vermengd genomen, is onschadelijk in alle opzigten en bij bloedsaandrang en beroerten volstrekt onmisbaar.

Bij ieder Fleschje wordt *eene aanwijzing tot gebruik* afgegeven.

STOLL'S DRUPPELEN bevrijden oogenblikkelijk van de hevigste kiespijn; men behoeft slechts een daarmede bevochtigd puntig watje in het oor te stoppen, aan de zijde waar de kiespijn is. Het fleschje kost *f* 1.

SCHAKELS TRANSPARANTE LIJM-VERNIS

voor **Kantoor-, Magazijn- en Huiselijk gebruik,** is zindelijk, kleeft perfect en blijft in het fleschje steeds vloeibaar, terwijl het kwastje, door eene eenvoudige inrigting, tegen het uitdroogen en hardworden beveiligd is.

Het is tevens een uitmuntend VERNIS, om Prenten, Landkaarten, Kartonnages enz. mede te vernissen.

Prijs van het fleschje met bijbehoorend kwastje 60 cents.

Het Persisch Insectenpoeder.

Dit Zaad eener bloem uit het Ararat-Gebergte doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in de bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de Honden, Koeijen, Vogels en andere dieren. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het met een blaaspijp inblazen; men kan het met spiritus aanzetten en het als tinctuur opstrijken of ingieten; ook door berooking worden de Insecten gedood. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 cents.

Het gunstig bekende **Schumachers POETSPOEDER,** dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoon maakt, is weder voorhanden.

BRABäNDERS **STIJFSELGLANS** om het strijken gemakkelijk te maken en het goed een mooijen glans te geven. Een zakje kost 13 cent.

De nieuwe **MINERALE LIJM** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porselein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 cents.

Amsterdam, Verkoophuis; Leeuwarden, J. H. van Haagen; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Dragten, J. Posthuma Sz.; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, David de Jong; Heerenveen, G. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de andere Steden in de bekende Dépôts.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.